

Bidra till cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial - genomförbarhetsstudier

Sök stöd för genomförbarhetsstudier av lösningar som syftar till cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial

Utlysningen, som utvecklats i samverkan mellan de strategiska innovationsprogrammen RE:Source respektive Lättvikt, genomförs inom det strategiska innovationsprogrammet RE:Source. Programmet är en del av Vinnovas, Energimyndighetens och Formas gemensamma satsning på strategiska innovationsområden. Syftet med satsningen på strategiska innovationsområden är att skapa förutsättningar för internationell konkurrenskraft och hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar.

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

Utlysningen i korthet

Vad kan ni söka för?

Sök stöd för genomförbarhetsstudier av lösningar som kan bidra till cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial. En genomförbarhetsstudie är en utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivet och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.

Vem kan söka?

Alla aktörer som kan bidra till utlysningens syfte kan söka. Det kan till exempel vara företag, offentlig sektor, universitet och högskolor, forskningsinstitut eller övriga aktörer med anknytning till innovationsområdet.

Hur mycket kan ni söka?

Det belopp som söks skall motsvara genomförbarhetsstudiens syfte. Utlysningen omfattar totalt ca 5 miljoner kronor.

Hur stor del av projektets kostnader kan ni få stöd för?

Högsta tillåtna stödnivå för beviljad genomförbarhetsstudie som helhet är maximalt 50% (dvs projektets totala stöd i förhållande till projektets totala stödgrundandekostnader)

Tidtabell för utlysningen

Ansökan	Beslut planeras i	Tidigast startdatum	Avslutas senast
16 juni 2020	Oktober 2020	2 november 2020	14 maj 2021

Det planeras även för två webinarium där det ges möjlighet att få svar på sina frågor om utlysningen och hur man söker stöd . Mejla intresse för deltagande till johan.felix@resource-sip.se, så kommer en länk skickas ut.

- Webinarium 1 den 5 maj kl 14.00-15.00
- Webinarium 2 den 2 juni kl 10.00-11.00

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

Innehåll

Utlysningen i korthet	2
1 Lösningar för cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial	5
1.1 Utlysningen.....	5
1.2 Utlysningens inriktning.....	5
1.3 Förväntade resultat efter utförd studie	7
2 Vem kan söka?	7
3 Ansökningarna bedöms utifrån följande kriterier	8
4 Hur stor andel av kostnaderna kan vi få stöd för?	10
5 Så här ansöker du – börja i god tid	11
6 Vad ska finnas med i ansökan?	12
7 Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan till Energimyndigheten?	13
8 Om ni beviljas stöd	13
9 Utlysningen har utvecklats i samverkan mellan innovationsprogrammen RE:Source och Lättvikt	14
9.1 RE:Source	14
9.2 Lättvikt.....	15
9.3 Finansiärer	15
10 Om du har frågor	16

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

1 Lösningar för cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial

Lättviktskonstruktioner har stor betydelse för att uppnå energieffektiva produkter, exempelvis i transportsektorn där viktsbesparingar på fordonen kan ge stora miljörelaterade hållbarhetsvinster. Material i lättviktskonstruktioner är ofta avancerade och komplexa, vilket gör dem svåra att återvinna. Om inte lättviktskonstruktioner utformas på ett sådant sätt att material, komponenter och produkter kan användas och återanvändas på ett effektivt och hållbart sätt, riskerar man att fördelarna med lättviktskonstruktioner går förlorade ur ett hållbarhetsperspektiv. När det utvecklas nya material, konstruktioner och produkter med lättvikt i fokus är det viktigt att materialeffektivitet och cirkularitet beaktas tidigt i utvecklingsfasen. Denna utlysning avser stödja insatser för att möjliggöra detta.

1.1 Utlysningen

Utlysningen har utvecklats i samverkan mellan de strategiska innovationsprogrammen RE:Source och Lättvikt. Utlysningen genomförs inom det strategiska innovationsprogrammet RE:Source. Den syftar till att stödja genomförbarhetsstudier av lösningar med potential att bidra till cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial. Genomförbarhetsstudierna ska utreda förutsättningarna för att genomföra större projekt för att utveckla innovationsbaserade lösningar. RE:Source och Lättvikt planerar för en uppföljning av denna utlysning under 2021, tillsammans med andra strategiska innovationsprogram.

1.2 Utlysningens inriktning

Ansökan ska beskriva hur studien relaterar till minst ett av RE:Sources temaområden Hållbart erbjudande respektive Hållbart användande, vilka omfattar lösningar för att förlänga och effektivisera användningen av material och beskrivs som följer:

- *Hållbart erbjudande*; detta innefattar utformning av produkter och tjänster som bidrar till hållbar användning av material, t ex genom att återanvändning

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

eller återvinning underlättas. I detta ingår att minska eller eliminera användning av farliga ämnen, ersätta produkter som har dålig miljö- och resursprestanda, eller helt eliminera användandet av en produkt.

- *Hållbart användande*; att använda, uppgradera och underhålla produkter mer effektivt t ex genom delning, återanvändning och reparation.

Användningen av lättviktsmaterial kan göras mer cirkulär och hållbar på många olika sätt. Det kan exempelvis handla om att utveckla

- Design av komponenter, konstruktioner och produkter
- Affärsmodell och erbjudande till marknaden
- Material och materialsammansättning
- Processer för tillverkning, reparation, återtillverkning, eller återvinning

Med denna utlysning avser vi stödda genomförbarhetsstudier för lösningar som berör utformning av material, konstruktioner, produkter och/eller affärserbjudanden för att göra användningen av lättviktsmaterial mer cirkulär och hållbar.

Med lättviktsmaterial/-konstruktioner avses i denna utlysning material eller konstruktioner som är minst 20 % lättare än motsvarande standardlösningar. Exempel på material och konstruktioner är fiberkompositer, höghållfast stål, lättviktsmetaller, additivt tillverkade komponenter, lättviktsbetong och trä.

Utlysningen är öppen för ansökningar om kortare förberedande projekt, motsvarande ”*Genomförbarhetsstudier*” vilket definieras i avsnitt 4 nedan.

Lösningarna kan vara baserade på innovativ teknik, arbetssätt, produktdesign, beteendepåverkan eller affärsutformning, men ska vara nyskapande och ha potential att bidra med en tydlig nytta i förhållande till de lösningar som tillämpas idag.

Det bedöms som positivt om genomförbarhetsstudien involverar aktörer från offentlig sektor, samverkan över branschgränser, och/eller ett tvärvetenskapligt angreppssätt.

1.3 Förväntade resultat efter utförd studie

Förväntade resultat efter att genomförbarhetsstudien är genomförd är:

- Genomförbarheten är analyserad och utvärderad för ett större framtida projekt som syftar till att utveckla lösningar med potential att bidra till cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial.
- Tekniska, marknadsrelaterade, immaterialrättsliga och policyrelaterade förutsättningar för en framgångsrik vidareutveckling och nyttiggörande av den tänkta innovativa lösningen är tydligt beskrivna.
- Relevanta aktörer, såsom behovsägare, leverantörer och utförare, är identifierade för nästa steg i utvecklingen.
- Relevanta behov hos berörda intressenter (t.ex. industriella och samhällsliga aktörer) är kartlagda och redovisade.
- Lösningens hållbarhet ur ett helhetsperspektiv är analyserad genom en hållbarhetsanalys. Förslag på hur en sådan analys kan planeras och genomföras finns tillgängligt på RE:Sources webbsida <https://resource-sip.se/projekt/projektfinansiering/>.

Beviljade genomförbarhetsstudier förväntas reservera arbetstid motsvarande två arbetsdagar för möten och samverkan med RE:Sources programkontor samt övriga inom utlysningen beviljade genomförbarhetsstudier.

2 Vem kan söka?

Alla aktörer som kan bidra till ovanstående mål kan söka. Det kan till exempel vara

- företag,
- offentlig sektor, till exempel kommuner och landsting,
- universitet och högskolor,
- forskningsinstitut,
- övriga aktörer med anknytning till innovationsområdet.

Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid studiens genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter. Studiens sätt att beakta jämställdhet och mångfald ska beskrivas under rubrik Genomförande i ansökningsverktyget E-kanalen.

3 Ansökningarna bedöms utifrån följande kriterier

Ansökan bedöms i konkurrens med övriga inkomna ansökningar och bedömningen baseras på den elektroniska ansökan som lämnats in till Energimyndigheten via E-kanalen.

Utlysningen ställer ett antal krav på inkommande ansökningar. Det är viktigt att den sökande beaktar och möter dessa krav i sin ansökan. Vissa krav är absoluta och innebär att ansökan inte beviljas om ett absolut krav inte är mött. För övriga krav bedöms ansökan efter hur väl den mött dessa.

De absoluta krav som ansökan ska möta är:

1. De aktiviteter som ansökan söker bidrag för ryms inom definitionen för genomförbarhetsstudie (se avsnitt 4 nedan).
2. Ansökan beskriver den lösning/de lösningar som sökande avser utvärdera i genomförbarhetsstudien.
3. Ansökan ska beskriva hur lösningarna relaterar till minst ett av RE:Sources temaområden Hållbart erbjudande respektive Hållbart användande (se avsnitt 9.1 nedan).
4. Ansökan ska beskriva hur lösningen för lättviktsmaterialet blir mer cirkulär och hållbar, för utformningen av material, konstruktioner, produkter och/eller affärserbjudanden.

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

5. Ansökan är inlämnad via Energimyndighetens ansökningsverktyg E-kanalen senast kl. 23.59 den 16 juni 2020.
6. Ifylld mall för projektsammanfattning är bifogad ansökan (se avsnitt 6 nedan).
7. Ifylld mall för kostnadsfördelning är bifogad ansökan (se avsnitt 6 nedan).
8. Ansökan söker bidrag för maximalt 50% av genomförbarhetsstudiens angivna totala stödgrundande kostnader.

Övriga krav som ansökan ska möta:

9. Ansökan beskriver det nyskapande med en lösning samt potentialen för lösningen att bidra med en tydlig nytta i förhållande till de lösningar som tillämpas idag.
10. Ansökan beskriver hur jämställdhet och mångfald beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid studiens genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

Vidare bedöms ansökningarna efter hur väl de uppfyller kriterierna relevans, potential, genomförbarhet, konstellation, nyttiggörande och jämställdhet enligt nedan.

Potential

- Lösningens nyhetsvärde och innovationshöjd i förhållande till state-of-the-art.
- Lösningens potential att bidra till en mer cirkulär och hållbar användning av lättviktsmaterial.
- Lösningens förväntade kundbehov och värdeskapande samt hur lösningen kan bidra till ökad konkurrenskraft för svenska aktörer.

Relevans

- Genomförbarhetsstudiens överensstämmelse med utlysningens syfte och inriktning.

Jämställdhet

- Sökande har beaktat jämställdhets- och mångfaldsaspekter vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

Genomförbarhet

- Relevans och trovärdighet i budget och plan i relation till genomförbarhetsstudiens mål och förväntade resultat.

Konstellation

- Tillgång till kompetens och erfarenheter som behövs för de aktiviteter som ska genomföras i studien.
- Medverkan av relevanta aktörer, inklusive användare/kravställare viktiga för att nyttiggöra resultaten, samt relevans av dessa aktörers roller och positioner i det system som behövs för att nyttiggöra resultaten.
- Bidrag till samverkan över branschgränser.

Nyttiggörande

- Kommunikation och spridning av resultat till relevanta målgrupper.
- Nyttiggörande och tillämpning av resultaten.

4 Hur stor andel av kostnaderna kan vi få stöd för?

Det belopp som söks ska motsvara genomförbarhetsstudiens syfte och omfattning. I denna utlysning finns totalt ca 5 miljoner kronor tillgängliga för de projekt som beviljas stöd.

Hur mycket stöd varje projektdeltagare kan få beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som deltagaren har,
- om deltagaren är en icke-ekonomisk aktör eller ett företag,
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

Den forskningskategori som denna utlysning avser finansiera är *Genomförbarhetsstudier*. Tabell 1 nedan beskriver denna forskningskategori.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forsknings- och utvecklingsprojekt ¹

Genomförbarhetsstudier	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.

I bilaga *Maximala stödnivåer och stödberättigande kostnader* på utlysningens hemsida finns en mer detaljerad beskrivning av möjligt stöd och tillåtna stödnivåer.

Högsta tillåtna stödnivå för beviljat projekt som helhet är dock maximalt 50% (dvs projektets totala stöd i förhållande till projektets totala stödgrundande kostnader).

5 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd E-kanalen² för att skriva din ansökan
- Börja med att ansöka om din personliga behörighet till E-kanalen. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten.
- Skriv på svenska eller engelska
- Skriv alltid en sammanfattning på svenska
- Skriv så att någon som inte är insatt i ämnet kan förstå vad projektet handlar om.

¹ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

² Länk till E-kanalen finns på utlysningens webbsida.

Steg för steg-anvisningar för hur du skickar in ansökan finns i Lathund för E-kanalen (du hittar den längst ner till vänster på startsidan i E-kanalen).

Lämna in ansökan senast kl 23.59 den 16 juni 2020. Vi lämnar support fram till kl. 12.00 samma dag.

Tidplan för inlämning av ansökan, för beslut, start- och slutdatum för projekt finns i tabellen nedan.

Ansökan	Beslut planeras i	Tidigast startdatum	Avslutas senast
16 juni 2020	Oktober 2020	2 november 2020	14 maj 2021

6 Vad ska finnas med i ansökan?

Skriv er ansökningstext i fälten i E-kanalen. Mer information om vad som ska stå i fälten finns beskrivet i Anvisningar för ansökan³.

Följande bilagor är obligatoriska och ska bifogas ansökan i E-kanalen:

- **Öppen projektsammanfattning** (enligt mall på utlysningens hemsida) på maximum en A4-sida. Det ska noteras att texten i denna bilaga kan komma att offentliggöras, oavsett om ansökan beviljas eller avslås.
- **Kostnadsfördelningstabell** (enligt mall på utlysningens hemsida).

Samtliga ovanstående bilagor ska vara i Word respektive Excel format och följa de mallar som tillhandahålls på utlysningens webbsida. Endast efterfrågade bilagor kommer att beaktas vid bedömning av ansökan.

³ Länk till Anvisningar för ansökan finns på utlysningens webbsida.

7 Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan till Energimyndigheten?

Du får ett besked om att Energimyndigheten tagit emot er ansökan och vilken handläggare som har hand om ditt ärende.

Er ansökan bedöms av en expertgrupp. Det är den version av ansökan som du lämnat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Energimyndigheten godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum, bortsett från sådana som vi uttryckligen ber om. Expertgruppen agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan.

Energimyndigheten gör en kreditupplysning på sökande företag.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Beslutet fattas tidigast i oktober 2020. Du får kort därefter ett besked av Energimyndigheten om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

8 Om ni beviljas stöd

För att stödet ska kunna betalas ut måste behörig representant för stödmottagaren (till exempel firmatecknare) bekräfta att den har tagit del av Energimyndighetens beslut och accepterar villkoren för stödet.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns beskriven i beslutet som du får skickat till dig. För mer information om utbetalning, se den villkorsbilaga som skickas med tillsammans med beslutet om ert stöd.

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

9 Utlysningen har utvecklats i samverkan mellan innovationsprogrammen RE:Source och Lättvikt

9.1 RE:Source

Syfte och vision

RE:Source har som syfte att bidra till ökad konkurrenskraft och attraktionsförmåga för Sverige genom att stödja utvecklingen av innovativa lösningar för ett hållbart materialnyttjande. Visionen är att Sverige **genom innovation ska vara ett föregångsland för ett materialnyttjande inom planetens gränser**. RE:Sources innovationsområde, som vi benämner **Hållbart materialnyttjande**, relaterar till hur vi på ett hållbart sätt utvinner råvaror, framställer material, tillverkar och använder produkter, samt hur vi tar till vara materialen i kasserade/uttjänta produkter. Ett viktigt begrepp i sammanhanget är **”cirkulär ekonomi”**, som betecknar ett ekonomiskt system där materialbaserade resurser cirkulerar och återanvänds, i motsats till i den linjära ekonomin. Cirkulär ekonomi har en bred betydelse idag och betraktas av många som ett viktigt medel för att vi ska kunna leva inom planetens begränsningar.

RE:Source vill förnya innovationsområdet genom att utveckla lösningar som ger ett högt och beständigt värde på material som används i samhället. RE:Source kommer därför att ta fram kunskap och lösningar som bidrar till att cirkulära, materialeffektiva flöden skapas. Lösningarna ska leda till en mer hållbar konsumtion, produktion och avfallshantering och därigenom ge minskade avfallsmängder och lägre förluster av materialvärde i samhället.

Temaområden

RE:Sources verksamhet bedrivs inom ramen för tre temaområden: hållbart erbjudande, hållbar användning och hållbart cirkulationssystem. Temaområdenas innebörd och omfattning kan beskrivas på följande sätt:

- **Hållbart erbjudande;** omfattar utveckling av hållbara produkter och tjänster som möjliggör ett hållbart materialnyttjande över produkters livscykler. I detta ingår bland annat att utforma produkter och affärsmodeller för ett längre liv eller flera livscykler för produkten genom exempelvis återtillverkning, uppgradering och återanvändning. Det ingår även att utforma produkter så att mer återvunnen råvara kan användas vid tillverkning och att ta fram lösningar som underlättar återvinning av material från produkterna.
- **Hållbar användning;** omfattar utveckling av lösningar som minskar materialintensiteten i samhället bl a genom att använda, uppgradera och underhålla produkter mer effektivt. Lösningar kan vara inriktade på att möjliggöra exempelvis leasing, delning, återanvändning och reparation.
- **Hållbart cirkulationssystem;** omfattar utveckling av lösningar som skapar effektiv och riskavvägd återcirkulering av material från uttjänta produkter och avfall. I detta ingår bland annat insamlings- och behandlingsprocesser.

9.2 Lättvikt

Lättvikt är ett strategiskt innovationsprogram som adresserar globala hållbarhetsmål främst genom att sänka vikten på bland annat farkoster och fordon vilket resulterar i lägre energianvändning. Vi arbetar branschöverskridande för bästa användning av forskningsmedel.

Lättvikt fokuserar på utveckling av lättviktslösningar som karakteriseras av lägre kostnader, effektivare utvecklingsmetoder, mixade materiallösningar, förbättrade egenskaper och/eller innovativa funktioner.

9.3 Finansiärer

RE:Source och Lättvikt är två av 17 satsningar som ingår i Vinnovas, Energimyndighetens och Formas gemensamma satsning på strategiska innovationsområden. Syftet med satsningen på strategiska innovationsområden är att skapa förutsättningar för internationell konkurrenskraft och hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. Läs mer om strategiska innovationsprogram på [Energimyndighetens webbplats](#).

För mer information om RE:Source, se <https://resource-sip.se/>.

10 Om du har frågor

Kontaktperson angående programmet samt utlysningens innehåll och inriktning:

Johan Felix, Innovationsledare för RE:Source,

Telefon: 0733-94 09 43

E-post: johan.felix@resource-sip.se

Kontaktpersoner angående ansöknings- och bedömningsprocessen samt juridiska frågor:

Susanna Widstrand, Energimyndigheten

Telefon: 016-544 2465

E-post: susanna.widstrand@energimyndigheten.se

Tove Janzon, Energimyndigheten

Telefon: 016-544 2057

E-post: tove.janzon@energimyndigheten.se

Med stöd från:

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM